

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Risért az összmonarchia.

Zombor, 1908. okt. 15.

Akár összeül a nagyhatalmak konferenciája a legujabb keleti kérdésben, akár nem, az az egy bizonyosnak látszik, hogy Bosznia és Hercegovina annektálása befejezett tény. Ellenben teljes homály borítja még a két annektált ország közjogi állásának végleges szabályozását. A döntés e kérdésben a magyar közjog sérelmével alkotott törvény rendelkezése szerint csak a magyar és az osztrák kormány közös megegyezése alapján jöhet létre.

Ujabb időben a két kormány erőmérkőzéseinek eredményei a magyar szempont érvényesülésének ha nem is teljes negációi, mégis inkább kedvezőtlenek, mint kedvezőek. Félt, hogy a két délszláv ország közjogi helyzetét, noha annektálásuk a magyar királyi jogán történt, nem a koronázási hitlevélbe iktatott királyi eskü értelmében fogják megállapítani. Pedig az világosan megfogadtatja a koronás magyar királylyal, hogy a magyar szent koronának nemcsak meglevő birtokterületét megóvja, hanem az elveszteteket is visszaszerzi és visszacsatolja.

Hogy a magyar király joga az osztrák császár hatalmával szemben ebben a kérdésben is alul marad, erre vall, hogy az annexió proklamálása mélyen hallgat a kis ország közjogi helyzetéről; erre vall egy bécsi lapnak hiráda is a magyar miniszterelnöknek Bosnyákország ügyében benyújtandó törvényjavaslatáról. A javaslat a két kormány megegyezésének eredménye s minden vitás vagy vitára alkalmat adó pont gondosan ki van küszöbölve belőle. Csupán csak annyit jelez, hogy a magyar országgyűlés a király szuverénitásának Bosnyákországban való kiterjesztését helyesli és beleegyezik,

hogy a trónöröklés is kiterjesztessék reá. De mivel az alkotmány megteremtése *közjogi bonyodalmakkal jár*, melyeknek kielégítő megoldása évek munkáját követeli, egyelőre *provizórium* fog következni a régi kormányzati szervek folytonosságának megőrzésével az 1880-évi VI. t.-c. alapján.

Ez annyit jelent, hogy Bosznia és Hercegovina a monarchia közös bir. toka maradna s mint ilyent, a közös miniszterium kormányozná tovább is. Ennek pedig veszedelmes következményei volnának reánk nézve, mert az annektált Bosnyákország világért sem egy az okkupált Bosnyákországgal. Az okkupált Bosznia katonailag megszállt külterület volt, melyet igazgathatott a közös miniszterium; az annektált Bosznia azonban megszerzett, helyesebben visszaszerzett terület, melyet az unióban levő két állam közül vagy az egyiknek, vagy a másiknak területéhez kell csatolni, igazságosan, a történelmi jog alapján természetesen azéhoz, amelyhez valamikor tartozott. Ez pedig Magyarország.

Csak annak a harmadik esetnek nem volna szabad bekövetkeznie, hogy az annektált Bosznia megmaradjon az okkupált Bosznia állapotában, azaz ne tartozzék se Magyarországhoz, se Ausztriához, hanem mintegy harmadik államterületül helyezkedjék el a Habsburg-ház jogára alatt.

Veszedelmet rejt magában ez a rendezkedés azért, mert a pragmatika szankció és a kiegyezési törvény ellenére, melyek csak külön magyar és külön osztrák államterületet ismernek, létesítene egy harmadik államterületet is, mely sem magyar, sem osztrák, hanem közös államterület volna és ugyanazon törvények ellenére állitana olyan állampolgárságot, amely hasonlóképen sem

nem magyar, sem nem osztrák, hanem valamilyen közös állampolgárság volna. Azaz, amit eddig sem nyilt erőszak, sem alattomos politika nem volt képes megteremteni, az annektált Bosznia által a közös állam és a külön szuverénitás révén valóra válnék a centralisták álma: az összbirodalom.

Ehhez járulna, hogy valamint az okkupációt magyar katonák vére árán fogatosították, magyar katonák terhe volna az új közös állam katonai biztosítása, ellenben a közös miniszterium alatt osztrák közigazgatási tisztviselők, osztrák tisztek, osztrák ipartelepek, osztrák kereskedelmi vállalatok a kormányzásból származó minden jót Ausztriának juttatnának. Mi szántanánk s ők aratnának.

Meg vagyunk ugyan győződve arról, hogy ez a politika kockáztatja azt a célt is, amelyet elérni óhajt, mert egy hatalmas délszláv birodalom alakulását segíti elő, mindazonáltal, mert nekünk is életbevágó érdekünk, hogy az az örületes politika felül ne kerekedjék, azon kell lennünk, hogy Bosznia közjogi helyzetének megállapítása a magyar közjog követelményeinek megfelelően történjék és hogy így történhessék, mindent el kell követnünk, hogy a széthuzás, mely erőnkét szétforgácsolja, megszűnjék s az osztrák kormánylyal alkudozó magyar kormány az egyetértő egész nemzetre támaszkodhassék.

Városi tisztviselők kongresszusa. A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok tisztviselőinek küldöttei tegnapelőtt kongresszusra gyűltek össze Budapesten a Pannonia-szálló külön termében. Az értekezlet, amelyen néhány száz városi tisztviselő és több országgyűlési képviselő jelent meg, azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy mi módon lenne leghelyesebben felhasználható az a kétmillió korona,

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
KOCSIK
JÁTÉKOK
DISZMŰARUK

**Az őszi kalap és nyakkendő
ujdonságok megérkeztek!**

Vételkényszer nélkül megtekinthetők!

Óriási választék!

100-26

Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MELLETT.

amit a kormány átmenetileg beállított a városok közigazgatási költségeinek fedezésére. Az értekezlet annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy ezt a kétmillió koronát, mint első segítséget, kizáróan a városi tisztviselők lakbérilletményének kiegészítésére fordítsák és pedig olyan módon, hogy a városi tisztviselők javadalmazása lehetőleg megközelítse a hasonló fizetési fokozatban levő állami és vármegyei tisztviselőké.

Az értekezleten városunkból és megyénkbeli a következők vettek részt: Zomborból: Ratkó Zsigmond városi adótitisz és Kulich Márton rendőrtisztviselő; Szabadkáról: Dembitz Lajos tisztí főügyész; Bajáról: dr. Fehér Lőrinc első aljegyző és dr. Mäder Géza tanácsnok; Zentáról: Szárics Géza polgármester.

Az értekezlet hosszas vita után egyhangulag elfogadta dr. Kelemen Samu országgyűlési képviselő következő határozati javaslatát:

„A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok tisztviselőinek a mai napon megtartott értekezlete köszönettel veszi tudomásul, hogy nagyméltóságod az állami költségvetésbe kétmillió koronát vett fel a városok közigazgatási költségeinek fedezésére. Az értekezlet egyhangu határozatával arra kéri nagyméltóságodat, hogy ezen kétmillió koronát mint első segítséget kizárólag a városi tisztviselők fizetésének és lakbérilletményeinek kiegészítésére méltóztassék fordítani oly módon, hogy a városi tisztviselők javadalma arra az összegre egészítessék ki, mely a hasonló fizetési fokozatban levő állami és vármegyei tisztviselők javadalmának megfelelő, vagy azt a rendelkezésre álló összeg keretein belül a lehetőségig megközelíti. Az értekezlet annak a reményének és várakozásának ad kifejezést, hogy amennyiben a most fölvetett kétmillió korona erre a célra nem volna elegendő, a nagyméltóságú kormány lehetőleg még ebben a költségvetésben, mindenestre azonban a a legközelebb következő évben ezen állami segítségnek oly mértékű fölemelését fogja javaslatba hozni, melylyel a tisztviselői fizetéseknek az állami és vármegyei hivatalnokok javadalmával való egyenlővé tétele az egész vonalon megvalósítható lesz.”

Nyugvó tenger.

Nem hatják meg szívemet úgy
A vad viharok —
Mint te esőndes, nyugvó tenger,
Mint te meghatod.

Oh, e mély tekintet fénye
Mindent átfűröszl,
Ég és tenger szeliden ring
Egymás karja közt.

Ott fenn áldón, tündöklően,
Tisztán ég a nap,
Lenn a földön alszik minden
Rontó indulat.

Mint ha két bösz testvér egymás
Karjaiba hull —
Allnak némán, és zokognak
Mozdulatlanul . . .

Endrődi Sándor.

Sántaságom.

Emlékezés Deák Ferencre. Irta: Vámbéry Ármin.

Nem közönyös előttem, hogy Deák Ferenc Középpáziából visszatértemkor jószágával elhalmozott és alkalomadtán, akár szobájában, akár a városligetben szívesen hallgatta uti élményeim elbeszélését. Egyszer Szentiványi megkérdezte az öreg urtól, miért kedvel engem annyira, amire Deák azt vá-

A határozati javaslatot a városok képviselői tegnap délelőtt nyújtották át Wekerle Sándor miniszterelnöknek és gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek.

Törvényhatósági élet. Sopron vármegye törvényhatósági bizottsága tegnapelőtt tartott közgyűlésében a többek között tárgyalta Bács-Bodrog vármegye átiratát az önálló bank ügyében. A közgyűlés elhatározta, hogy a mozgalomhoz csatlakozik s hasonló értelemben feliratot intéz a kormányhoz és a képviselőházhoz.

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósági bizottsága október hó 18-án (hétfőn) délután 3 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatának nevezetesebb pontjai ezek:

Polgármesteri jelentés.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata a felső kereskedelmi iskola államosítása és állami polgári iskola felállítása tárgyában.

A kereskedelemügyi miniszter leirata a vaspálya állomás kibővítése tárgyában.

A városi közigazgatási bizottság félévi jelentése.

A városi közigazgatási bizottság bemutatja a Hauke Imre polgármester és Heintz Kálmán főszámvevő elleni fegyelmi ügyben hozott véghatározatát.

A városi tanács jelentése a rancsovai mocsárterületek értékesítése tárgyában.

A városi tanács jelentése a Nemesmiliticsi-utca és Hosszu-utca között új utca nyitása tárgyában.

A Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítványnál üresedésben levő egy ösztöndíjas hely betöltése.

A múlt évi zárszámadások tárgyalásánál történt észrevételek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése.

A villamos bizottság jelentése az 1907. évi üzem számadások szabálytalan kezelése tárgyában.

A róm. kath., gör.-kel. szerb és izraelita hitközség kérvénye az iskolasegélyezési összeg felemelése iránt.

A városi tanács jelentése a villamtelep bővítésére felveendő 110,000 koronás kölcsön tárgyában.

A városi tanács jelentése a vágóhid átalakítása és kibővítése tárgyában.

A városi tanács jelentése a rendőrség részére szükséges helyiségek rendelkezésre bocsátása tárgyában.

A városi tanács előterjesztése egy állati boncoló helyiség felállítása iránt.

A városi tanács előterjesztése a külterületen adóösszeírást teljesítő adótitisztek napidíjainak átalány összegben leendő megállapítása iránt.

A városi segéd- és kezelőszemélyzet kérvénye drágasági pótlék iránt.

A városi II-od oszt. irnokok kérvénye fizetés és lakbér felemelése iránt.

Szauerborn Antal városi utbiztos kérvénye fizetésének felemelése iránt.

A városi lovasrendőrök és rendőrfelügyelő kérvénye az 1907. évi 346. sz. közgy. határozattal megszavazott lótartási pótléknak 1909. évre leendő meghosszabbítása iránt.

A városi kültelki kézbesítők kérvénye lótartási átalányuk felemelése iránt.

A városi hajduk kérvénye drágasági pótlék iránt.

A városi házipénztár és kövezési alap 1909. évi költségelőirányzata.

A városi nyugdíjalap 1909. évi költségelőirányzata.

Az utialap 1909—1910. évi költségelőirányzata.

A városi tanács előterjesztése a földelhordási helyek kijelölésének további beszüntetése iránt.

A városi tanács jelentése a villamos üzemviteli szerződés átruházása tárgyában.

A városi tanács jelentése Novákovits Izidor felsőkereskedelmi iskolai tanárnak a Gazdasági takarékpénztárnál elfoglalt igazgatói minősége tárgyában.

Háromszék vármegye közönségének átirata a takarmányhiány csökkentése miatt a m. kir. földmívelési miniszterhez intézett feliratuk pártolása iránt.

laszolta: „Azért, mert ez az ember másodfél lábbal (célozva sántaságomra) többet járt, mint más ember két lábbal.”

Hát bizony a sántaságom nemcsak, hogy nem ártott, hanem hasznomra volt, mert ha nem lett volna testi hibám, a turkomán emberrablók minden lelkifurdalás nélkül eladtak volna. Eltekintve ezen testi hibától, én csakis acélegészségemnek köszönöm az egész pályafutásomat. Szerintem az egészség azon sziklatalaj, melyen legnagyobb biztonsággal építhetjük jövőnk legbátrabb reményeit is, aki a küzdő emberségen segíteni akar, az legcélszerűbben cselekszik, hogyha szanatoriumok és kórházak létrehozása és fentartásában fáradozik.

Miramare.

Irta: Prohászka Ottokár.

Mióta először rám nézett végtelen kék szemével a tenger, azóta megigézett s fogva tart. Nézem s szeretem én is. Ó be szép a tenger, végtelen kéksége lágyan átfoly a láthatáron a halványkék égbe; peremén barna, sárga, fehér vitorlák rengnek, mint szétszórt virágszirmok a csendes tó tükrén. nem haladnak, hanem ringnak; jól érzik magukat az ég s a tenger, e két hű kebel

ölésében. Mindkettő hű, a hűség, a kékség színébe öltözve. Az égbolt tüzet s életet sugárzik; az élétből lesz termékeny a tenger, miután az ég tüzeit elnyelte s azáltal enyhítette; a tenger viszont hűs s lágy fuvalmat lehel az izzó, magas égre. Tűz és víz, látszólag ellentét; tulajdonképpen pedig a legmélyebb összhang; két hatalom, melynek küzködő chaosából emelkedik ki a világ, hogy egyensúlyukban kifejlésze szépségét. E két végtelen, kék mezőben szemléljük az Isten „örök s hű gondolatait.” Tűz izzik minden virágban s víz foly ereikben; tűz hinti be aranyporral a napsugaras levegőt s víz vet könnyű, átlátszó selyemfátyolt a gesztenyés s olajfás lejtők festői körvonalaira.

Mikor szél fúj a tenger felől s hullám hullámra gördül, úgy tetszik, mintha millió kigyó siklanék s gyűrűdenék felénk, melyek csak a part homokján öltik föl tajtékzó taréjukat. Ilyenkor huz, vonz magához e bűbajos elem s mi engedünk vonzalmainak; mint puha, perzsa szőnyegen ereszkedünk hullámaiba s midőn az anyaföld elvész lábaink alatt, akkor az Oceánnak pehelynél lágyabb, bársonynál puhább hullámai fognak föl s ölelnek át; nem visznek el magukkal, hanem emelnek, felemelnek, hogy belássuk a kör-

Somogy vármegye közönségének átirata az országos vásárok határnapjainak módosítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratuk pártolása iránt.

A rendezett tanácsú városok polgármesterei országos egyesületének megkeresése a város közönségének az egyesületbe pártoló tagnak leendő belépése iránt.

Krump Anna kérvénye magán polgari leányiskolája segélyezése iránt.

Bieliczky Károly kérvénye egy V. gyógyszerár felállítására tárgyában.

Petrovits Lázár és társai bérbocsisok kérvénye a bérkocsi viteldijának felemelése iránt.

Vadászatunk Bácskában.

A legnemesebb sport között a vadászat, amelyet már az őskorban is űztek, részint élvezetből, részint önfentartásból, a legszebb, a legélvezetesebb s hozzá még egyike azoknak, amelyek a bátorságot, az önértéket növelik és a szabad természetben való tartózkodás az igazi és nem pecsenyevadásznál még a lelket is finomítja, tisztítja s közelebb emeli a Teremtőhöz. Ha időzől a fenyesek rengetegében vagy a bükkösök óriásai között és a néma csendben csak egy-egy pártját hívó sas vijjogását hallod és a mókus bravuros ugrásait szemléled a hatalmas koronájú fa alatt, lehetetlen, hogy azalatt a fél óra alatt, amíg a vad kopók dühös csaholása nem kezdődik, nem szállna meg templomi hangulat és ott a természet nagy istenházában ne rebegne ajkad egy-egy igaz szívből jövő ígét a Mindenhatóról, aki annak a fenyeséges mindenségnek örök ura, lehetetlen, hogy lelked ne emelkedjék fölül minden emberi gyarlóságon s ne teljék meg igaz áhitattal s ne irtódjék ki belőle gyűlölet, rosszindulat s ne hassa át az engesztelődés, a felebarátunk iránt tartozó tisztelet és becsülés nemes érzelme.

Az igazi, természetszerű vadász nem lehet rossz ember! Az a naiv fölfogás, hogy vért ont és ez lelkét eldurvitja, csak a laikus

nyéket, azután ismét lehuznak a mélybe s nem látunk már mást, mint hullámvölgyet s eget. Az élet tengerén is így van; ha magasan állunk, többnyire a földet nézzük, ha pedig a mélybe szállunk, akkor az égre tekintünk.

Szép, szép a tenger, a legfölségesebb szépség, szép, mert egy darab földbeszakadt égbolt. Az Isten átka nem érte, mert nem volt az ember hazája; azért szépség is érintetlen s bája homálytalan. Hullámai tisztátlant meg nem tűrnek s kidobják ismét a mélyes földre; nincs bennük tespedés, könnyen megindulnak; engedelmeskednek a szélnek, mely a szellem képe. Maguk meg nem rothadnak, mert a kesernyés sót, a bölcsesség savát szomjazzák s élvezik. A tenger a termékenység, a fejlődés bölcsője; fölötté lebegett „kezdetben“ az Isten lelke. A legnagyobb erő rejlik cseppjeiben, a gőz, az ember trónjának első zászlósa. Hullámaiban a zsoltáros az Isten dicséretének majd lágyan zsongó énekét, majd dörgő hozsannáját hallja. A tenger a legfogékonyabb az ég benyomásaira; tőle veszi színét s vidám, nyílt tekintetét. Az igazi bölcsességet is jelzi, mert gyöngyeit s kincseit a mélységben rejtegeti; mélységét nem tárja ki senkinek; vásárt, zajt, utcát, mohot nem ismer; elég magamagának.

koponyájából ered; mert értsük meg jól, nem azt a közönséges atyafit nevezem én vadásznak, aki abban leli az örömét, hogy minél több nyulat, őzet, szarvast, vaddisznót, medvét stb. hozzon terítékre, az ilyennek a lelke csakugyan eldurvul, de értem azokat, akik szellemi munka után hetenkint kétszer, háromszor három-négy órára kimennek a szabadba, nem azért a vadért, hanem azért, hogy felüdüljenek, agyuk néhány órára megszabaduljon minden szellemi munkától s pusztán annak a lelki gyönyörűségnek éljenek, amelyet a szabad természet pompás panorámája nyújt lelküknek-szemüknek, hogy így lélekben-testben megújodva annál szívesebben, lelkesebben teljesítsék azt a szellemi munkát, amely a léleknek sokszor gyönyört nyújt ugyan, de a test gyakran megsínyli azt.

A vadászat tehát nagyon ajánlatos különösen a hivatalnoki osztálynak. Többet ér az, mint a kávéházak, vendéglők, kaszinók füstös romlott levegője, ahol egész délutánokat a kártyasztáznál — sokszor izgalomban — töltünk és estefelé a sok üléstől agyoncsigázva térünk haza, teljesen képtelenek levén bármilyen szellemi munkára. Így folytatva, csakhamar tönkremegy idegzetünk, mert nem adjuk meg azt a testnek, ami a testé, már pedig csak ép testben van ép lélek!

A vadászat alatt értem azt a testet-lelket felüdítő, nemes szórakozást, amelyre szüksége van mindannak, aki zárt szobában tölti életének kilenczted részét s hogy tiszta levegőt élvezzen, arra nem elegendő az az egy-két órai séta a faluban vagy a városban, amelyeknek a pora főleg itt Bácskában veszedelem, hiszen tömérdek a tüdőbajos s ennek csökkentésével nem igen törődnek, sőt sokan a vezetők közül teljesen érzéketlenek ez iránt, hanem menjünk ki a szabadba s ott töltsük szabad óráink legnagyobb részét, élvezve a tiszta levegőt és gyönyört leve a természetben. Hogy vajjon kerül-e puszkánk elé egy-egy fűrj vagy fogoly, az már másodrangu dolog. Hallottam panaszkodni vadászokat azért, mert nagyon kevés vadat találtak a határban; hát, barátom, gondoltam magamban, ha te csak azért jársz-kelsz a puszkáddal a szabad ég alatt, hogy minél több vadat hozz haza, akkor te pecsenyevadász vagy s nincs érzéked a szép természet iránt.

Nemes szórakozásból és nem zsákmány után való vágyból vadászó egyének éppen olyan jó kedvvel térnek haza üresen is, mintha tele volna vadásztársnyájuk a legfinomabb császarmadárral vagy szalonkával.

A duzzugó, zsémbelő vadász nem igazi vadász! És sajna! Minálunk itt a Bácskában a vadászok legnagyobb része ilyenféle fajta! Egyik a másik elöl akar mindent ellőni és ez a mánia már annyira elterjedt, hogy az egyszerű parasztgazda is — aki teljes életét a szabadban tölti, arca rózsás, csak úgy duzzad az egészségtől, acélizmai vannak — már kedvet kapott e nem neki való, mulatságos, lelket nemesítő, testet edző szórakozásra; mert hiszen ez csakugyan nyulért barangolja be a határt s még az öreganyját is lelőné, ha nyullá változnék.

És ez már nagy baj!

A mi modern parasztgazdáink — akik közül sokan a pecsenyevadász miatt elhanyagolják gazdaságukat is — már uraknak való szórakozás után vágnak s nem látják be, hogy azok az uraknak nevezett hivatalnokok nem annyira urhatnámságból, hanem egészségi szempontból és üdülésből üzik — sajnos! igen kevesen — e nemes sportot.

És e szép sport itt a Bácskában már nem is sport. Olyan közönséges lett, mint a bicikli. Azelőtt az előkelőség egyik lényeges faktorát látta benne minden kapaszkodó alak, ma már — amidőn minden mezitlábás inasgyerek vágat rajta — nagyon parlagi dolog. Így vagyunk a vadászattal is, azzal a különbséggel, hogy ezt rettenetes drágán kell megfizetni, mert hát az urhatnámság mániájában szenvedő kispapok valóságos összeesküvést szőnek az ugynevezett kaputosok ellen s horribilis árat kell fizetnie annak, aki ettől az egyetlen kellemes és lelket felüdítő szórakozástól nem akar elállani. Köztudomásu, hogy azelőtt tiszter olcsóbban jutottak vadászterülethez, mint jelenleg, amikor négy-ötezer holdas területért ezer egy néhány koronát fizetnek. Ha aztán ilyen negyven-ötven összeesküvő kézhez kaparítja a határt, akkor jaj neked, szegény határ! Agyongázolnak nap nap mellett pecsenye után szaladgáló, éhes atyafiak. Némelyik még éjjel sem nyugodhatik, lesbe áll s még a magját is kilövi annak a vadnak, mert hiszen a ráeső negyven ötven koronát, meg az államjegy árát okvetlenül be kell szedni. Sőt hallomás szerint olyanok is voltak itt-ott, akik nyulhussal etették a disznákat. Ez az éhesség netovábbja! Az ilyen konzorciumoktól mentsen az Ég minden községet. Először azért, mert ilyen helyen már a tekintély nagyon ingatag alapon áll, mert hiszen, aki vadász, az már ur, ha a nevé sem tudja tisztességesen kiírni, másodszer azért, mert kötelességét elhanyagolja és így nemzetgazdaságilag az országnak is árt, nem tekintve azt a barbarizmust, amelyet a vadászat örve alatt a határban véghez visznek. Olyan esetről is volt tudomásom, hogy egy ilyen éhes jáger óriási hóban, januárban, amikor már tilos a fogolyvadász, halomra lötte a szegénykéket.

Mindebből azt vonom le, hogy a vadászat csak jó lelkű, nemes gondolkodású s jobbára tanult egyének való.

És mégis mit látunk?

Minden szállászolga hátultöltő vadászfegyver birtokában télen-nyáron, isteni és emberi törvényt lábbal tapodva, mindent agyonlő, ami flintája elé kerül, mert hiszen a szálláson védelemből puszkának kell lenni. Tartson az ilyen atyafi akár két-három Werndl-karabélyt, akárhány félméteres revolvert, ezért még fegyveradó sem kell fizetnie, amelyek olcsóbbak is, de ne tartson vadászfegyvert, amely nem védelemre, hanem igenis — mondjuk meg őszintén — rablóvadászatra kellene.

Azért olyan törvény kellene, amely szigorúan eltiltaná a vadászfegyver használatát minden olyannál, aki nem vadászember. A vadászfegyverre pedig nem négy, hanem negyven koronát kellene kivetni. Puszkaport csak főbirói engedéllyel volna szabad elárusítani, az orrvadászokat, mint tolvajokat nemcsak pénzbüntetéssel, hanem börtönnel kellene sújtani.

A szállásgazdát felelőssé kellene tenni a szolgájáért, mert sokszor a szolga a gazdája megbízásából orrvadászik s ha elfogják, ilyenkor a rossz foltos nadrágját kínálgatja a bérlőnek.

Mindaddig tehát nem lehet a vadászat terén legalább tűrhető állapotot teremteni, amíg ezeken a mostani igazán szomorú állapotokon eréllyel, okossággal nem változtatunk. A vadászat nemes sport, de mostani állapotában, főleg itt minálunk, nem sport

többé, hanem rut elfajulása annak, igazi peccsenyevadászat!

Bárcsak a vezető s befolyásos egyének tennének valamit e szomorú állapot megváltoztatására s megteremtenék azt az ideális állapotot, amelyet e legnemesebb sportok egyike méltán megérdemel. Sz. S.

H I R E K.

A futaki templomszentelési ünnepély.

(Folytatás.)

A felszentelési ünnepélyt követte délután négy órakor az ünnepi diszebed a grófi kastélyban. Valóban diszebed volt, úgy a nagyuri menüt, mint a fényes társaságot tekintve. Ott láttuk gr. Chotek Rezsőt mint háziurat, gr. Choteknét sz. gr. Ráday Máriát mint háziasszonyt, gr. Chotek Henriettet, gr. Ráday Gedeonnét, a kalocsai érseket titkárával, Fernbach főispánt, Schmausz ny. főispánt, dr. Vaskó és Mihalovits orsz. képviselőket, Dungserszki nagybirtokost két fiával, dr. Koch Antal egyetemi tanárt a megboldogult Eigl apát unokaöccsét, Faragó kir. tanfelügyelőt, Nikolics főbíró, Kleiszner uradalmi igazgatót az uradalmi tisztikarral, a helybeli gör. kel. lelkészeket és bírákat, Wenigert az ilju műépítést, kit az első közt kellett volna említenem, Werner Károly címzetes kanonokot számos pappal.

Az első tószót a házigazda mondotta a királyra, kinek épp az nap nevenapja volt. Majd Schmausz kelt felt és a kastély urát nevével, a gróf Chotek-családot, mint hithű katolikusokat és bőkezű kegyuraságot köszöntötte fel. Schmausz még mindig a tósztok nagymestere, még mindig tűz és elokvenca; szerenese, hogy ezeket a politika nem küldheti nyugalomba!... Most dr. Vaskó országgyűlési képviselő az érseket üdvözlö, utána az érsek szép beszédben méltatta a grófi családnak mint kegyuraságnak érdemeit. Csodálkozását fejezte ki mindenki az érseknek munkabíró, erős kitartása felett, melyet a hetek óta folyamatban levő és különösen a futaki farsztó ünnepélyeken kifejtett. Az érsek után Maison Mihály esperes, mint Futak szülöttje a község és a többi Futakon született papok nevében emeli poharát a grófra és a grófnéra, halálját tolmácsolva a diszes új templomért. Az utolsó ünnepi poharat Kleiszner uradalmi igazgató üritette szép szavak kíséretében a megboldogult öreg gróf: Chotek Rezső emlékére.

Október 4-ike, vagyis a főünnep este ünnepélyes vecsernyével végződött az új templomban, mely villanynyal kivilágítva, vakító fényben uszott. Almássy adminisztrátor ez alkalommal német szent beszédet tartott, melyben a futaki hívek nevében elbueszott a régi templomtól; elmondta a régi templom eredetét, annak egymásután következett kegyurait, plébánosait sth. és midőn a hívekhez fordult, megemlítve nekik, hogy mennyi emlék fűzi őket a régi templomhoz; általános sirás és zokogás fogta el a hallgatóságot.

Zaradékal áthozták a papok a régi templomból szent Eugenius mártír esontvázát és behelyezték az új templomban számára készült oltárba. —n.

(Folyt. köv.)

Kinevezés. A kultuszminiszter Várad y Kálmán okl. rajztanárt az újvidéki kath. magyar főgimnáziumhoz helyettes tanárrá nevezte ki.

Csak egy virágszálat! Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottak koszorujából a halál jegyeseinek élete visszaváltására, ezzel a jelszóval nagyszabású akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemes szívtől indítatva maga vette kezébe a belügyminiszter által engedélyezett könyöradamánygyűjtést. A vármegye összes főszolgabíróit fölhevítette közreműködésre. És ennek a buzgóságnak köszönhető, hogy még a legkisebb falucskában is megindul az egyesület gyűjtőtársolyába a gyűjtés. A tarsolyok izléses kivitelűek: oldalukon ezzel a fölirattal: „Adakozunk a tüdőbetegeknek!” Van egy nyílásuk az adomány befogadására. E hó 24-én indul meg a gyűjtés s célja mintegy száz szegénysorsú folyamodó *tüdőbeteget azonnal szanatoriumba helyezni*, ezenfelül új intézményeket, főleg dispansereket létesíteni a tüdőbetegeknek. Minden egyes ridiküiben megszámlált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz. Örömmel írjuk, hogy az emberszeretet nemes versenyében a mi vármegyénk és városunk előjár s nemeslelkű hölgyek a temetői gyűjtést is kezükbe vették. Bizunk abban, hogy jótékony nőegyesületünk tagjai a temetőgyűjtést kezdeményezni fogják, ha már ugyan eddig meg nem tették.

Beszámoló. Lányi Mór, a regőcei kerület országgyűlési képviselője vasárnap mondott beszámoló-beszédet Regőcén, a választó község élénk részvételével. Beszámoló beszédeben foglalkozott az aktuális politikai kérdésekkel és különösen az önálló bank dologát fejtegette hosszasan. A beszámolót lelkesedéssel fogadta a választó község.

Halálozás. Bellán Mátyás dunacsebi földbirtokos, Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságának bizottsági tagja folyó hó 12-én életének 46-ik évében hosszas betegség után Dunacseben meghalt. Temetése e hó 14-én a község nagy részvéte mellett ment végbe.

A bácsmezei irodalmi társaság új tagja. A bácsmezei irodalmi társaság e hó 8-án Vértési Károly elnökléte alatt tartott ülésén Lukácsy István szabadkai káplánt működő tagjává választotta.

Pápai ünnepély. A zombori kath. legényegylet jövő hónap elején pápai ünnepélyt rendez, melyre már nagyban folynak az előkészületek. Az ünnepély rendezésével az elöljáróság Müller János drt bízta meg.

A zombori jótékony magyar nőegylet legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a f. hó 25-én az Elefánt-szállóban tartandó tea-estélyen tombolat is rendez. Tekintettel a jótékony célra, az egylet elnöksége a nagyérdemű község kegyes pártfogására támaszkodik és ezúton kéri a közönséget, hogy a tombolatárgyak szíves adományozásával a jótékony célt támogatni kegyeskedjék. Bármily csekélység is legyen az ajándékozott tárgy, a leghálásabb köszönettel fogadják azok nevében is, akiknek nyomorán segíteni és a nélkülözés keserveit enyhíteni az egylet hivatva van. A szíves adományokat kéri az elnökség f. hó 23-ig Preszly Jánosné nőegyleti alelnök lakására (Apolló-utca) küldeni.

Egy község száz éves jubileuma. Titról írják: Magyaracsnya torontálmegyei község f. hó 18-án ünnepi meg száz éves fennállását. A községi elöljáróság mindent elkövet, hogy az emléknapot méltóan megünnepeljék.

Ügyvédi kör Baján. A bajai ügyvédek folyó hó 4-ikén a kaszinó nagyszobájában kimondták, hogy kört alakítanak a kartársi surlódások békés elintézésére, az ügyvédi kar tekintélyének öregbítésére és az ügyvédi érdekek védelmére. Az alapszabályokhoz mintául a zombori ügyvédi kör szabályait vették s egyhangú megállapodással megválasztották a tisztikart.

Színházi hír. Polgár Károly színtársulata november hó 4-én kezdi meg városunkban az idei színiévadot. Polgár társulata jelenleg Nagybecskerekén működik s november 3-án fejezi be az ottani szereplését.

Esküvő. Steiner Márton bács-tóvárosi tanító e hó 12-én esküdtött örök hűséget Földi Ilonkának Újvidéken.

A végrehajtók államosításának sürgetése. A Birósági Végrehajtók Országos Egyesülete vasárnap délelőtt a budapesti büntető törvényszék esküdtzéki termében rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya a végrehajtói intézmény államosításának, illetve a végrehajtóknak a novelláris végrehajtói törvény következtében szükségessé vált kártalanításának megvitatása volt. Beható megvitatás után végre abban állapodtak meg, hogy a küldöttség, bár határozottan az államosítást kérelmezi, de mégis felhívja a miniszter figyelmét azokra a kiszámíthatatlan károokra, melyek a bírósági végrehajtókat a novelláris végrehajtási törvény életbeléptetésével érték s bizva a miniszternek több ízben hangoztatott ígérétében, ennek valóra váltását sürgeti.

Az irgalom nevében. Mikolits Kriszta sütősegéd elgyengülve, elgyötörve került ki a bajai kórházból. A nagy betegség után nem volt hol lehajtania a fejét éjszákára. Megkönyörült rajta Csókity János és adott neki éjjeli szállást. A beteg sütősegéd az irgalmas ember jószívűségét úgy hálálta meg, hogy éjnek idején összeszedett mindenféle ruhaneműt és értékesebb tárgyat és azzal megszökött. Csókity csak reggel vette észre, hogy vendége miként hálálta meg jótettét. Feljelentette a csendőrségnél. A szökevény vendéget körözik.

Reform a hadseregben. December hó elejétől kezdve érdekes reform lép életbe a magyar-osztrák hadsereg tisztikarában. A reform, amely a tisztek felemelt gázsijával van összefüggésben, a századosok osztályozására vonatkozik. December hó elejétől kezdve megszűnik a kapitányoknak I. és II. osztályu jellege úgy a közös hadsereg-nél, mint a honvédségnél és a haditengerészetnél. Ez a régi osztályozás megszűnik a harcoló csapatoknál, a hadbírói, számvívői, élelmezési, raktári, szertári tisztikarnál, továbbá az ezredorvosi és katonai lelkészi karnál. Ellenben a katonai hivatalnokai karnál megmarad a I. és II. osztályu beosztás, csak a III. osztály szűnik meg. A hadügy-minisztérium a századosok fizetésénél az állami tisztviselők fizetését vette irányítóul. Az elkészített terv szerint az a kapitány, aki mint kapitány 15 esztendeig szolgált, évi 4400 korona fizetést kap.

Letartóztatott asszony. Mészáros Györgyné szül. Csillag Viktor adai illetőségű asszonyt, mert Schlachter János apatini tölgyfahajó tulajdonostól egy drb 100 koronás bankjegyet elemelt. Mohácsan a múlt héten letartóztatták. Csillag Viktor a hajótulajdonosnak előadta, hogy az éjjeli személyhajóval Bajára akar utazni és hogy ne keljen addig valamelyik vendéglőben megszállania, arra kérte Schlachtert, engedje meg, hogy a személyhajóban való beszállásig az ő tölgyfahajóján tartózkodjék. Schlachter ebbe beleegyezvén, együtt mentek a hajóba. Közben a hajótulajdonosnak a földézetten dolga lévén, Mészárosné a hajószobában levő asztal fiókját kinyitotta s az abban levő 3 drb 100 koronás bankjegyből egyet magához vett. Midőn Schlachter visszatért a szobába, Mészárosné azt hazudván, hogy megjött a férje és azt fölkeresi, eltávozott a hajóról. Schlachternek gyanus lévén az asszony hirtelen távozása, megnézte a pénzt és megdöbbenve vette észre, hogy abból egy 100 koronás bankó hiányzik. Azonnal jelentést tett a csendőrségnél, mely az asszonyt a Dunagőzhajózási Társaság hajó állomásán matrózok társaságában megtalálta. A tolvaj-nőt bekisérték, de hogy a gyanút magáról elhárítsa, utközben a pénzt eldobta, amit szorgos kutatás után megtaláltak. Átadták a mohácsi kir. járásbírósnak, kihallgatás után pedig a pécsi kir. ügyészség börtönébe kísérték.

Háziestély. Az újvidéki magyar kaszinó október hó 24-én, november hó 14-én és december hó 12-én saját helyiségében háziestélyt rendez. Minden egyes estély kezdete fél 9 órakor.

A Bácsmezei Munkás Takarékpénztár mint szövetkezeti helyiségét a Flórián-utcából a Zrinyi-utcába (Jakobcsits-féle ház) helyezte át.

Az egyenesadó felzárkóztatási bizottság október hó 19-én délelőtt 8 órakor kezdi meg az óbecsei m. kir. adóhivatal kerületéhez tartozó községekből beérkezett felebezések tárgyalását. Tárgyalóhely: Zomborban a pénzügyigazgatóság épületében földszinten.

Bírák és ügyészek közgyűlése. Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület vasárnap, október hó 18-án tartja meg évi közgyűlést a budapesti ügyvédi kamara dísztermében. A vidéki osztályok ugyaszólván teljes számban fogják képviseltetni magukat a bírák e nagyszabásúnak ígérkező gyűlésén.

A novemberi előléptetések. Az idei novemberi előléptetések a hadsereg tisztikarának nagy csalódást fognak hozni. Az előléptetések ugyanis meglehetősen soványak lesznek, a közös hadsereg lovassági állományában csak összesen tizennyolc főhadnagy fog századossá előlépni. A kedvezőtlen előléptetési viszonyok okául pénzügyi nehézségeket emlegetnek.

Halálozás. Schön József bajai fakereskedő folyó hó 6-án életének 56-ik évében hirtelen elhunyt.

Bíró és ügyvéd botránya. Szabadkán városzerte nagy feltűnést keltő botrány történt szombaton este a város legforgalmasabb utcáján. Billitz Hugó ügyvéd, a Délvidéki Közgazdasági Bank igazgatója az utcán tettleg inzultálta dr. Weisz Aladár törvényszéki bírót. Este félkilenc órakor történt a botrány. A közönség színe-java ott hullámozott a kivilágított utcán, mikor szembe találkozott egymással a két ember. A bíró dr. Bán Lajos ügyvéddel sétált, Billitz Hugó pedig dr. Schaeffer Adorján és Schön bankigazgató társaságában. Mikor Billitz megpillantotta Weisz Aladárt, hozzálépett és irtóztatós erővel arcul ütötte. Weisz a kocsiutról a gyalogjáróra tántorodott, olyan hatalmas volt az ütés. Első pillanatra megszédült és a botjához nyúlt, de Billitz a botot összetörte. Aztán elővette a revolverét, de már nem tudta használni, mert Billitz eltávozott: — Most már mehetünk! — mondta az ügyvéd. — Elvégeztük!

Ezzel bement a kávéházba és egykedvűen kártya-partiba kezdett. Az inzultált bíró pedig egy másik kávéházba vonult, ahol lemosta a vért az arcáról és egy félóra múlva elküldte a segédeit Billitz Hugóhoz. Egész éjszaka folytak a tárgyalások. Weisz Aladár részéről Flatt Viktor nyugalmazott főispán és Purgly Sándor volt képviselő, Billitz részéről pedig dr. Schaeffer Adorján és Vécsy Sámuel megállapodtak a legsúlyosabb feltételekben és a párbajt vasárnap délelőttre tűzték ki. Előbb piztolypárbajt vívtak az ellenfelek a gyalogsági laktanyában, majd a Sport-Egyesület vívőtermében kardpárbajt volt. Minthogy a kardforgatáshoz egyik sem értett, nagy kegyetlenséggel rohantak egymásra és iszonyu vagdalkozás fejlődött ki. Háromszor csaptak össze. A harmadik összecsapásnál kapta Weisz Aladár a súlyos sebeket. A mellén, az arcán és a kezén sebesült meg. Az egyik ujjja cafatokban lógott le. Bevitték a Sántha-féle szanatóriumba, ahol az összevagdalt ujját amputálták. Ha komplikációk nem lépnek föl, rövid idő alatt fölépül a bíró, aki iránt nagy rokonszenvet érez az egész szabadkai társadalom.

Tolvaj csavargó. Meleg Sándor bajai lakos kiment egy pillanatra a boltjából. Amíg künn járt, addig bejött a boltba C. Horváth István országutató rovó csavargó. Eredetileg koldulni akart, de amikor azt látta, hogy nincsen gazda, odaugrott a pénzes fiókhoz és felrántotta. Szerencsétlenségére a fiókon csengő volt alkalmazva, amely a künnlevőket figyelmeztette, hogy hivatalos vendég van a boltban. Meleg beugrott a boltba és épen abban a pillanatban csipte nyakon a csavargót, amikor az a pénz közé markolt. Meleg átadta a csavargót egy arra járó csendőrnek.

Ötven új bíró. Az igazságügyminiszter a birói és ügyészi szervezet módosításáról szóló 1908. évi VI. t. c. 1. §-a értelmében 50 új állást akar rendszeresíteni a VI. fizetési osztályban. Ezekből 25-öt 1909-ben, a másik 25-öt 1910-ben tölti be. A miniszter a státuszrendezés teljes végrehajtását az 1910. évi költségelőirányzaton keresi.

Drágul a nyomtatvány. A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége értesíti a nyomtatványfogyasztó közönséget, hogy a folytonos munkabér emelkedések és a papíros árának megrágulása folytán a nyomtatványok árai 20—30 százalékkal emelkedtek.

Legyünk óvatosak! A terjedő kolera elleni védekezés főfeltétele a jó ivóvíz, azért csakis Bácska Gyöngyét igyunk!

Vakmerő család. Páratlan és vakmerő csalást követett el Török Pál idegenből hazatért zentai lakos. A „Szeged—Csongrádi Takarékpénztár“ részére egy 1000 koronás kötelezvényt állított ki sógora, Takács Tamás zentai lakos nevére. A pénzügyet a pénzt Zentára küldte az Általános Takarékpénztárnak kifizetés végett. Török 180 koronával adósa volt Takácsnak, azt mondta tehát Takácsnak, hogy menjen vele a takarékpénztárba, majd kifizetik az ő 180 koronáját is abból a pénzből, amit ő kezességre kap kölcsön. Takács el is ment sógorával a pénzügyetbe, ahol tudomására hozták, hogy megjött a 900 koronája. Takács egyre erősítette, hogy neki csak 90 frt jár, de rá se hederítettek s a pénzt kifizették. Török azt felvette és Takácsnak is kiadta nyomban a 180 koronáját. Nyugtát azonban nem vettek a pénzről. Néhány nap múlva azután hívták Takácsot és Törököt a nyugta kiállítására. Be is mentek mind a ketten. Ott tudta meg Takács, hogy sógora az ő földeskejére vette fel a pénzt Szegeden. Törököt a csendőrség nyomban letartóztatta és Szegedre szállította. Török beismerte bűnét.

Megszűnt járvány. A Csantavéren uralgott léptene a topolyai főszolgabíró jelentése szerint megszűnt.

Országos vásár. Az adai országos vásár folyó hó 18-án lesz megtartva. Vésztmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Fotográfia az iszákosság ellen. Ama számos eszköz között, melyet az antialkoholisták az iszákosság elrettentésére alkalmaznak, nem a legérdektelenebb az, melylyel a denveri (Északamerika) rendőrség él és amely állítólag a legszebb eredményeket mutatja máris. Ez a módszer ugyanis abban áll, hogy a rendőrség fényképező készülék elé állítja mindazokat, akiket az utcán fetrengve vagy dülöngélve talál. Mikor aztán a beszélt ember a rendőrségi fogságban már teljesen kijózanodott és távozni készül, akkor emléküi kezébe nyomják a kitűnően sikerült fotografiát. A denveri rendőrkapitány azt állítja, hogy ez a módszer nagyon célravezető és hogy a fénykép elrettentő hatással van a notórius iszákosokra. Ajánljuk antialkoholista egyesületeink figyelmébe.

Megbüntetett kíváncsiság. Schneider József borsódi házában több vendég volt és vigan folyt a beszélgetés, amikor Sikari Márton madarasi lakos is erővel be akart hatolni, hogy megnézzék, kik vannak a házban. Schneider azonban nem engedte be a házba a kéretlen vendéget. Ez aztán betörte a ház összes ablakait, megromgálta a kaput és a kerítést és hallatlan nagy botrányt csinált. A bajai bíróság ezért egy havi fogsárra ítélte Sikarit.

Meglopott utas. König Vilmos, a zentai takarékpénztár könyvelője Szabadkán át Bácsfeketehegyre utazott. Utközben elaludt és ezalatt egy szemfüles utazótolvaj kilopta zsebéből a pénztárcáját, amelyben 120 korona volt. A meglopott utas a szabadkai rendőrségnél jelentette be utikalandját.

Művészet — Irodalom.

A Pesti Napló 60 éves jubileuma. Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggyastján, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságirodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város vagy község az országban, ahová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalmából, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdeni 60-ik évfolyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságirodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is, mint minden évben, értékes diszmuvel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekei“ lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású diszalbumnak, mely a szépművészeti muzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, aki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrassy-ut 27. szám.

HIRDETÉSEK.

2721/kig. 1908. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Szond község előljárósága a jóváhagyott terv és költségvetés alapján jegyzői lak építési munkálatának biztosítása végett Szondon a község házában **1908. évi november hó 10-én délelőtt 9 órakor** szóbeli árlejtést tart, melyre a vállalkozókat meghívja azzal, hogy az árlejtés megkezdése előtt az előírányzati összegnek 10%-át bánatpénz címén készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban letenni tartoznak. A tervezet, költségvetés és árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A jegyzői laknak felépítési költségei 19964 kor. 08 fillérben vannak előírányozva.

Szondon, 1908. évi október 10.

Sztrilich Jenő,
jegyző.

Vidakovits András,
bíró.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár
SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mészt**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több vagon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb árakon szereshetők be.

Tisztelettel 100—23

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

lakások,

lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és kereskedelmi célra nyilvántartási osztálya. **Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre.**

Üzletek adás-vétele. Jelzálogo kölcsönök I., II. helyre. o Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o

Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Mérieg-u. 2.

Hirdetmény. 3—3

Naponta kicsinyben és nagyban eladó 1907/8. évi téli vágású tüzelőfa, még pedig:

Bükfa hasáb I. minőségű vagononként 10000 kgr.	115 K.
Gyertyánfa „ I. és II. „	120 „
Cserfa „ I. „	120 „
Nyírfa „ „	100 „
Gyertyánfa dorong „ „	90 „
Tölgyfa „ „	80 „

Ezenkívül 150000 drb hasáb és gömbölyű szőlőknek való tölgyfakaró 175 cm.-től 250 cm. hosszúságban. Valamennyi vagon (franko) Caglin, Ljeskovica vagy Londzica vasuti állomásokhoz. — **Aki nagyobb mennyiséget óhajt, megállapodás végett forduljon az Irenovaci erdőgazdaság** Kutjevói uradalom, u. p. Ljeskovica.

Kitüntetések:

Arad
Budapest I.
Budapest II.
Bécs
Belgrád
Lovrin
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

Magyar állami nagy aranyérem.

Őszi szállításra előjegyezhető

REITTER OSZKÁR

főkapitány fajbaromfigazdaságában

Nagybecskereken

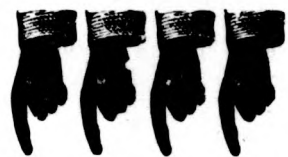
fajtiszta telivér baromfiak:

	hím	tojó
Angol emdeni liba darabja korona	25	25
Valamivel gyengébb „ „	20	20
Sárga orpington „ „	10	8
Fehér orpington „ „	15	10
Pekingi kacsa „ „	10	8

PÉTERVÁRPAPÍRGYÁR
OCEAN GGB.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK

KIADÓ-

HIVATALÁBAN.

KEIL-LAKK

legkittünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban. 8—8

BUDAPESTI
Szivattyú- és Gépgyár Rt.
 = BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.
 = MINTARAKTÁR =
 kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.
HAZAI GYÁRTMANY.
 845-35-14 35-15

Kitünő minőségű
uj borok
 fogyasztási adóval együtt
 = 40 fillérért =
 kapható 50 literen felüli
 mennyiségben a 3-1
Fogyasztási és italadó bérlőségénél.

Fehér és kék evő
burgonyát
 bármínó mennyiségben eladok.
BARTHA ISTVÁN,
 terménykereskedő BRASSÓ. 6-5

50-46
 „Blichensderfer“
 eredeti amerikai **írógép,**
 azonnal látható írással.
 Tiszta acél- Gyönyörű Az írógépek
 szerkezet. szép írással. legolcsóbbja.
 149-30-23 Á r a :
teljes felszereléssel csak 300 K.
 Írógép kellékek a legolcsóbb árakban szállítanak.
Amerikai irodai butorok mintatelepe.
 Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
 V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)
 Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
 műszer- és látszerésznél Zomborban.

A legrégibb és a legjobban
 értesült magyar ujság az
EGYETÉRTÉS
 A társadalom minden köré-
 ben egyformán kedvelik. A
 magyar családok hírlapja.
Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.
 Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**
 Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.**
Kérjen mutatványszámot.
 Nagy elterjedettsége folytán
 hirdetései minden iparos
 és kereskedő az Egyetértés-
 ben biztos eredményt ér el.
 Minden cikk hirdetése alkal-
 mas, mert olvasóközönsége
 vegyes.
 Kérjen hirdetési prospectust.

Igazság.
 POLITIKAI HAVISZEMLE.
 — A LEGRADIKÁLISABB MAGYAR UJSÁG. —
 SZERKESZTI
Dr. PATAJ SÁNDOR ügyvéd ZOMBOR.
 Magyarország függetlenségi törekvéseinek
 és az emberiség szociális haladásának össze-
 egyeztetője. Igazságügyi, társadalmi és irodalmi
 felszegségek, hibák ostromozója. Minden irányban
 demokrata, radikális, szabadon gondolkodó
 folyóirat.
 Előkelő munkatársakkal, népies hanggal,
 tisztességes modorral.
 Hirdetési ocsók és állandó értékűek.
 Egy egész oldal hirdetési ára 1 óra
 20 kor., egész évre 200 korona.
Egész évre 1 forint.

ITT MEGRENDELHETŐK:
 VÁLTÓK
 GYÁSZLAPOK
 SZÁMLAK
 LEVÉLFEJEK
 NÉVJEGYEK
 ELJEGYZÉSI ÉS
 ESKETÉSI KARTYÁK
 SÍMA- ÉS
 DOMBORNOMATU
 MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
 = KÖNYV- ÉS KONYOMDAI INTÉZETE =
ZOMBORBAN
 A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.
 = PAPIR- és IRÓSZEREK
 A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. =

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
 ÉS A
 KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:
 HIRLAPOK
 MŰVEK
 NAPTÁRAK
 TÁBLÁZATOK
 FALRAGASZOK
 KÖRLEVELEK
 TÁNCVIGALMI
 MEGHÍVÓK
 TÁNCRENDEK
 ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18. A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1908. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	
7.10	7.4		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	6.00	9.40	1.05	6.55	10.00
10.14	13.32		6.20	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	4.55	9.50	1.52	6.37
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.17	9.38	1.21	6.25
	1.51		4.33	7.10	5.52		Csantavér		9.52	6.48		12.53	
11.03	2.17		5.04	7.24	6.22		Topolya		9.29	6.26	9.07	12.31	5.52
11.22	2.44		5.31	7.42	7.08		Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.68	5.56		12.08	5.34
11.37	3.02		5.51	7.55	7.25		Ujverbász		8.36	5.34	8.38	11.45	5.16
11.51	3.21		6.17		7.46		Okér		8.10	5.09		11.19	5.01
12.03	3.36		6.35		8.13		Kiszács		7.46	4.51		11.04	4.47
12.20	3.57		6.57	8.37	8.35	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27	7.55	10.42	4.29

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tszsz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.			
3.05	7.48	11.80	3.10		4.55	6.34	10.20	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.25	10.48	2.52	7.53	10.01	12.12
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	7.01	10.36		Röszke		7.10	10.33	2.38	7.39	9.42	11.57
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	10.50		HORGOS		6.54	10.21	2.25	7.26	9.26	11.44
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	11.05		Királyhalom		6.41	10.09	2.11	7.14	9.10	11.31
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	11.18		Palice		6.27	9.55	1.58	7.03	8.54	11.18
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	11.30	érk.	SZABADKA	ind.	6.15	9.44	1.47	6.53	8.35	11.05
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.00		1.00	6.58		10.37
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		5.25		12.38	5.34		10.11
5.45	11.13	2.46			7.56				Bajmok		4.58		12.21	5.17		9.43
6.17	11.45	3.17			8.35				Nemesmilitics		4.05		11.45	4.41		9.14
6.31	11.59	3.31			8.06				érk. ZOMBOR	ind.	3.39		11.30	4.25		8.56
7.20	12.26	4.00			8.25				Bácsszentiván				10.55	4.00		8.26
7.35	12.39	4.13			8.36				Szond				10.37	3.46		8.07
7.47	12.50	4.24			8.47				érk. GOMBOS	ind.			10.25	3.34		7.54
9.18		5.25			9.48				ind. ERDŐD	érk.			9.17			6.03
9.30		5.37			9.58				érk. DÁLYA	ind.			9.05			5.50

Oda						Kiskunhalas—Bácsalmás—Regőce						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	érk.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
3.50	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.39	2.27	10.52					
4.03	12.40	6.35		Kopolya		5.28	2.14	10.39					
4.20	12.57	6.50		Fehértó		5.14	1.57	10.22					
4.37	1.16	7.07		Terézhalom		4.59	1.40	10.05					
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.48	1.27	9.52					
5.21	2.30	7.45		Mélykut		4.20	12.45	9.20					
5.44	2.53	8.06		Rudics		4.00	12.11	8.55					
5.52	3.01	8.14	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.52	12.00	8.44					
6.16	3.30	8.22	ind.	Madarász puszta	érk.	3.42	11.21	8.24					
6.36	3.52	8.42		Madaras		3.26	11.01	8.04					
6.49	4.10	8.49		Sanac puszta		3.18	10.51	7.54					
6.57	4.18	8.6		Katymár		3.11	10.34	7.37					
7.17	4.38	9.05		Legény puszta		3.00	10.21	7.24					
7.29	4.50	9.15		REGŐCE	ind.	2.49	9.58	7.03					
7.45	5.06	9.27	érk.		ind.	2.35	9.40	6.45					

Oda						Óbecse—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
4.20	9.45	3.45	ind.	OBECESE	érk.	6.28	12.43	7.31					
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10					
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.53	6.53					
5.27	11.02	4.47		Zsablya		5.27	11.19	6.26					
5.42	11.18	5.02		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11					
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55					
6.14	11.54	5.34		Tisztastránfalva		4.40	9.59	5.35					
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19					
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18					
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56					

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Titel						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
	6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11						
	7.17	5.52	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48						
	7.18	5.55	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47						
	7.44	6.24		Káty		5.06	2.29						
	7.55	6.40		Tiszakélmánfalva		4.43	2.10						
	8.10	7.03		Sajkásszentiván		4.25	1.55						
	8.24	7.22		Tündéres—Dunagárdony		4.04	1.41						
	8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29						
	8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15						

Oda						Hegyes-Feketehegy—Palánka						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	érk.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.47	3.52	8.26		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30					
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19					
8.34	5.04	9.11		Urszentiván—Pincőd		4.16	10.00	4.01					
8.50	5.28	9.27		Szilbács		3.51	9.35	3.37					
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.09	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35					

Oda						Szabadka—Baja						Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10			
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20			
5.57	11.54	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49			
6.03	12.00	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33			
6.35	12.31	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02			
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18			

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
	4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00				
	4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52				
	4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36				
	4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10				
	5.09	8.26	2.16		R-göce		7.55	2.17	5.47				
	5.37	8.54	2.39		Órszállás		7.38	1.57	5.25				
	5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.28	4.58				
	6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.34				
	6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.57	4.23				
3.10	6.51	3.46		ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	5.53	11.20			5.40		
3.17	6.57	3.52			Zombor-vásártér		5.46	11.13			5.31		
3.27	7.07	4.02			Fernbach-szállás		5.37	11.04			5.22		
3.35	7.16	4.11			Zsárkovác		5.29	10.56			5.15		
3.49	7.30	4.25			Sztapár		5.15	10.42			5.01		
4.08	7.49	4.44			Szilberek	</							